

Literatuur:

Het elfde partijcongres

Bloei van de literatuur, DDR 1965 - 1976

Kunst was het thema van het elfde congres van het Centraal Comité van de communistische partij de SED in 1965. Politici hekelden de schadelijke invloed van DDR-filmmakers en schrijvers. Die kritiek viel helemaal verkeerd bij de kunstenaars. Zij hadden zich met hun werk ingezet voor het systeem en snaptten niet waaraan ze de kritiek verdiend hadden.

Om te verdoezelen dat de DDR in de jaren zestig in een grote economische crisis verkeerde, veranderde de partij op het laatste moment het thema van het elfde congres van het Centraal Comité van de SED. Het zou niet over economie maar over kunst gaan. De bijeenkomst was een keerpunt in de verhouding tussen kunstenaars en de partij. Het leek wel alsof politici al hun frustratie over de economische toestand op de filmmakers en schrijvers afreageerden. Vooral filmmaatschappij DEFA moest het ontgelden, maar ook schrijvers als Heiner Müller en Volker Braun werden hard aangepakt. Partijbonzen Erich Honecker en Walter Ulbricht boorden de kunst persoonlijk de grond in. Zij verboden niet alleen losse werken maar vielen de kunstenaarswereld als geheel aan.

Schrijvers wisten niet wat hen overkwam. De aanval was onverwacht en de argumentatie onredelijk. Alleen de bekende schrijfster Christa Wolf had de moed zich direct teweer te stellen, maar haar poging leverde niets op.

Schrijvers hadden tijd nodig om zich te bezinnen op hun positie nu hun bijdrage aan het systeem werd verworpen. Ondanks hun teleurstelling in de partij bleef de meerderheid geloven in de mogelijkheid van een eerlijke socialistische maatschappij. Oversteken naar het Westen was geen optie. Schrijvers bleven proberen om binnen de grenzen van de censuur hun werk te doen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/481/het-elfde-partijcongres>